Ankenævnet *for* Forsikring

Den 15. august 2018 blev i sag nr. 91646:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og løbende ydelser, såfremt klagerens erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes med mindst 50 %, og der er et indtægtstab på mindst 10 %. Der er en karensperiode på 3 måneder.

I klageskema af 3/12 2017 til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "**Sagsfremstilling**
> *Supplerende redegørelse kan evt. vedhæftes som bilag.*
> PFA har over 2 gange afvist at undertegnet har været uarbejdsdygtig under halv tid, selv om at både læge erklæring samt div. møder hos kommunen beskriver at undertegnet ikke har været i stand til at optage arbejdet før i Januar 2017. I Specifik helbredsattest LÆ 135 fra d. 19-10-2016 står det beskrevet 'Der forventes at gå mdr fortsat før pt er klar til arbejdsmarket' og 'Det anbefales at pt startes forsigtigt op, med øgning over mange uger'. Alligevel vurderer PFA's læger at jeg kan optage arbejdet allerede i februar 2016 på mindst halv tid. Der er blevet udarbejdet en arbejdsplan som grundlag for min revalidering hvor jeg gradvist stiger 2 timer pr. uge og med afslutning i August 2018 med forventelig mål at ende på 37 timer.
> Revalideringsplanen blev aktiveret 19-06-2017 hvor jeg er nået op på 16 timer ugentligt. Der aktuelle optrapningsplan er beskrevet i 1.8 MinPlan
> Jeg mener derfor ikke at lægerne fra PFA kan afvise beskrevne plan fra kommunen samt lægeerklæring, og vurdere at jeg kan har kunnet varetage et arbejde på mindst halv tid fra den 29-02-2016.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Jeg mener at PFA bør udbetale tab af erhvervsevne fra d. 01-03-2016 hvor min løn fra daværende arbejdsgiver ophørte, og frem til 01-09-2017 hvor jeg ifølge optrapningsplan er på 18 timer, og taget i betragtning at de 18 timer foregår under særlige forhold hvor min nuværende arbejdsplads tager højde for at jeg ikke kommer i for stressende forhold. Der udover vil jeg også mene at jeg skal præmiefritages for de 3 måneder ekstra sundhedsforsikring som jeg har betalt til PFA ved for dårlig rådgivning angående forlængelse af mine forsikringsforhold hos PFA efter endt arbejdsophør. Forlængelse er vedhæftet som 1.9 Tilmelding til PFA Plus Privat. Forsikring som jeg videreførte da jeg var i tvivl om min sag gik i stå hvis ikke jeg tegnede 3 måneder mere. Pris for 3 måneder er 10.844 kr. som bør gå tilbage til min pensions opsparing"

Selskabet har i brev af 15/3 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"**Hvad handler tvisten om – parternes overordnede synspunkter?**

1) Forsikrede ønsker (løbende) udbetaling for tab af erhvervsevne for perioden 1. marts 2016 og frem til den 1. september 2017.
2) Desuden ønsker forsikrede 3 måneders præmiefritagelse for måneder efter arbejdsophør, da han mener at være blevet mangelfuldt rådgivet.

Ad 1) Det er PFA's vurdering, at forsikrede ikke har dokumenteret et erhvervsevnetab på mindst halvdelen og derfor ikke er berettiget til udbetaling for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse for perioden 1. marts 2016 til 1. september 2017.

Ad 2) For så vidt angår forsikredes særskilte påstand om præmiefritagelse for 3 måneder efter endt arbejdsophør, kan selskabet oplyse, at forsikredes police i perioden 1. marts 2016 til 1. juni 2016 var i henstand med de hidtidige forsikringsdækninger. Den 1. juni 2016 overgik ordningen til PFA Plus Privat, hvor dækningens størrelse er den samme henset til beløb, men tilkendelseskriterierne er ændret. Ordningen gik fra 1. juni 2016 samtidig i henstand, dvs. at omkostningerne for dækningerne trækkes fra depotet. Den 1. december 2016 gik ordningen i fripolice, hvilket den fortsat er i.

PFA kan oplyse, at de 3 måneders henstand fra 1. marts 2016 til 1. juni 2016 er fast praksis i selskabet, hvorefter forsikrede skal tage stilling til hvad der skal ske med ordningen fra udgangen af denne 3 måneders periode.

Den underskrevne aftale om PFA Plus Privat – ordning med indbetalingspause (dvs. henstand) er indscannet i PFA den 1. juni 2016 (bilag B), dvs. den er underskrevet senest den 1. juni 2016 (selvom den er dateret 30. juni 2016). PFA har først modtaget forsikredes ansøgning om udbetaling for tab af erhvervsevne den 21. juni 2016, og selskabet havde derfor ikke mulighed for at vurdere forsikredes erhvervsevne, herunder om der var forsikringsbegivenhed før aftalen om PFA Plus Privat blev indgået.

Da forsikrede var sygemeldt på tidspunktet for fratrædelsen og selskabet var bekendt hermed, er det selskabets vurdering, at det er korrekt at rådgive om – og anbefale – at forsikrede viderefører sine dækninger, da dækningerne ellers bortfalder. I modsat fald ville forsikrede kunne risikere at komme til at stå i en situation, hvor hans erhvervsevne blev vurderet som nedsat i dækningsberettigende grad, men først fra et tidspunkt efter forsikringstidens ophør. Når selskabet har kendskab til at forsikrede

(fortsat) er sygemeldt på tidspunktet for fratrædelse, er det selskabets vurdering, at det er korrekt rådgivning at anbefale forsikrede at videreføre sine dækninger.

Sagsfremstilling
Forsikrede oplyser i Ansøgning om udbetaling ved erhvervsevnetab, dateret 18. maj 2016 (bilag C), at han har været sygemeldt med stress fra den 29. september 2015 og at han havde lønophør den 29. februar 2016.

Forsikredes læge oplyser i Attest til sygedagpengeopfølgning, dateret 23. november 2015 (bilag D), at forsikrede fortsat har behov for psykologbehandling i ca. 1,5 mdr.

Det fremgår af Sygeforløb s. 2 af 9, journalnotat af 8. februar 2016 (bilag F), at forsikrede fortæller, at det er begyndt at gå bedre. Han har skiftet til [psykolog 1] i …, da han ikke syntes, der skete udvikling hos den første psykolog. Forsikrede oplyser endvidere, at han har fået piller mod søvnløshed og er begyndt at sove bedre og han synes han kan mærke en forbedring i energiniveauet.

Det fremgår af Sygeforløb s. 2 af 9, journalnotat af 7. marts 2016 (bilag F), at forsikrede fortæller, at det går stille og roligt fremad. Han oplever dog fortsat problemer med at sætte grænser i forhold til omgangskredsen. Han synes den nye psykolog [psykolog 1] er bedre til at give ham de redskaber han mangler i forhold til at komme videre. Han oplyser, at psykologen ikke vurderer, at han er klar til at medvirke i en virksomhedspraktik på nuværende tidspunkt.

Det fremgår af Sygeforløb s. 2 af 9, journalnotat af 4. april 2016 (bilag F), at forsikrede oplyser, at han siden sidst har skiftet medicin, da han fik mange bivirkninger og at det slog ham tilbage. Den nye medicin fungerer som den skal. Forsikrede oplyser, at han er begyndt at blive mere optimistisk omkring fremtiden.

Det fremgår af Journalrapport (bilag G), journalnotat af 13. april 2016, at [kommune] har været i telefonisk kontakt med [psykolog 1], som oplyser, at hun skønner, at forsikrede kan vende tilbage til arbejdsmarkedet inden for 1 1 til 3 måneder.

Det fremgår af Sygeforløb s. 2 af 9, journalnotat af 2. maj 2016 (bilag F) at forsikrede oplyser, at det går bedre. Den nye medicin er begyndt at virke og han føler nu, at han kan være mere deltagende og til stede. Han mener selv, at han formentlig vil kunne klare 3 timer 3 gange om ugen i en virksomhedspraktik.

Det fremgår af Sygeforløb s. 3 af 9, journalnotat af 27. maj 2016 (bilag F), at forsikrede oplyser, at han fortsat oplever fremskridt og føler at han har mere kontrol over situationen. Han oplyser, at han har nemmere ved at handle ind uden at gå i panik og har nemmere ved at være i sociale sammenhænge end han havde for bare et par måneder siden.

Forsikredes egen læge oplyser i Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1, dateret 20. juni 2016 (bilag I), at forsikrede kan arbejde 0 timer dagligt, at prognosen vurderes som god, men at processen tager tid og at arbejdstiden bør øges langsomt.

Det fremgår af Sygeforløb s. 3 af 9, journalnotat af 13. juli og 10. august 2016 (bilag F), at forsikrede oplyser, at det stadig går fremad og den 5. september 2016 oplyser forsikrede, at det går 'meget bedre'. Den 3. oktober 2016 oplyser forsikrede, at det stadigvæk går fremad, trods han for ny-

lig havde en nedtur i forbindelse med et fødselsdagsarrangement, hvor han havde påtaget sig for mange opgaver.

Det fremgår af Specifik helbredsattest dateret 19. oktober 2016 (bilag 3), at forsikrede beskriver bedring i form af aftagende symptomer såsom indre uro, svedtendens og han kan sidde mere stille om aftenen. Endvidere oplever han at være blevet bedre til at mærke sig selv og trække sig fra belastende situationer, så angstanfaldende også er færre. Han er endvidere blevet god til at se angstanfaldende komme og ikke tage dem ligeså alvorligt som tidligere. Han oplyser, at han er bekymret for at komme for hurtigt i gang, at han rigtig gerne vil, men at han stadig får angstanfald ved tanken om det, men han synes det bliver mindre med tiden. Han tager aktuelt [antidepressiv medicin] 15 mg til natten. Det oplyses, at forsikrede fremstår i god almen tilstand, han virker lidt nervøs, men har neutralt stemningsleje, lidt affladet mimik, og svarer uden latenstid. Der er god formel og emotionel kontakt. Lægen vurderer, at forsikredes prognose er god, idet forsikredes copingstrategi er væsentligt forbedret, men det vurderes, at han fortsat er skrøbelig. Lægen vurderer, at der forventes at gå måneder før forsikrede er klar til arbejdsmarkedet, for at undgå tilbagefald. Han anbefales at starte forsigtigt op med øgning over mange uger, samt at han tilbydes arbejde, hvor han har mulighed for at trække sig, hvis han skulle få et mindre tilbagefald, da han oplever god effekt, hvis han lige kan sunde sig og derefter gå ind i situationen igen.

Det fremgår af Midtvejsnotat af 8. december 2016 fra [psykolog 2] (bilag K), at forsikrede bliver sygemeldt med belastningsreaktion i september 2015 efter en længere periode med tiltagende belastningssymptomer og ændrede arbejdsforhold. Han har været ansat som … ved [virksomhed], men da fabrikken skal lukke/flytte bliver forsikrede tilbudt at flytte med til kontoret i … eller blive opsagt pr. februar 2016. Forsikrede føler ikke, at han kan sige ja til jobbet i …, da det vil give for meget transporttid ifht. hans familieliv. Han bliver derfor på virksomheden og oplever et øget pres på medarbejderne for at levere opgaver videre, få projekter afsluttet mm. Han oplyser, at der er meget travlt i virksomheden og medarbejderne har hele tiden i sigte, at de snart bliver opsagt. Det skaber en stemning, hvor de enkelte medarbejdere træffer forskellige valg. Nogle siger meget klart fra i forhold til det øgede arbejdspres, de er jo alligevel opsagt. Andre knokler på, og her er forsikrede én af dem. Han oplever, at han i en periode befinder sig midt i orkanens øje og ser sig selv sige ja til arbejdsopgaver, mens hans kolleger siger fra.

Det oplyses endvidere i Midtvejsnotat af 8. december 2016 fra [psykolog 2] (bilag K), at forsikrede arbejder med at implementere mere motion i sin hverdag. Han har under sin sygemelding gradvist implementeret faste gåture og i en periode også ture i svømmehal. Han har nu lavet sit eget træningsprogram, som han forsøger at træne hver anden dag.

Det oplyses, at psykologen vurderer, at forsikrede er klar til praktikopstart, men at genoptrapningsplanen bør være så blid som muligt.

PFA Pension har truffet afgørelse i sagen den 7. december 2016 (bilag L) og den 1. februar 2017 (bilag M).

PFA har efter sagens indbringelse for Ankenævnet for forsikring indhentet supplerende oplysninger fra forsikredes kommune vedr. arbejdsprøvningen.

Det fremgår af Journalrapport s. 4 af 6 (bilag N), at forsikrede skal i virksomhedsrevalidering i perioden 19. juni 2017 til 31. august 2018 som servicemedhjælper/…medhjælper.

Ved samtale afholdt den 6. juli 2017 (bilag N, s. 3 af 6) oplyser forsikrede, at han er glad for at være i virksomhedspraktikken på … Han arbejder 16 timer om ugen fordelt på 4 dage og er glad for at have onsdag fri til restitution. Han øger timetallet efter sommerferien.

Der er foretaget evaluering af virksomhedspraktikken den 3. oktober 2017 (bilag N, s. 2 af 6). Det oplyses ved samtale den 4. oktober 2017, at arbejdstiden øges til 24 timer om ugen fra den 5. oktober 2017, med fortsat fridag om onsdagen. Det oplyses, at forsikrede har det bedre psykisk, om end han fortsat er noget træt og skal passe på at han ikke påtager sig for mange aktiviteter, både på arbejde og i fritiden.

Begrundelse for PFA's 'afgørelse'
Det er PFA's vurdering, at forsikrede ikke har dokumenteret et erhvervsevnetab på mindst halvdelen fordi:

- Det er forsikrede, der har bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.
- Det er PFA's vurdering, at forsikrede har en skærpet bevisbyrde, da der er tale om en lidelse uden objektive fund.
- Der er sparsomt med lægelige oplysninger i sagen.
- Vurderingerne fra forsikredes egen læge og psykolog er baseret på forsikredes egne subjektive oplysninger.
- Det er PFA's vurdering, at forsikredes psykiske reaktion skyldes forholdene på den konkrete arbejdsplads i forbindelse med lukning/flytning af denne og at forsikrede således ville kunne varetage et job på mere end halv tid på en anden arbejdsplads efter 3-6 måneders sygemelding og maksimalt et år.
- Forsikredes helbred beskrives som bedre og bedre gennem sygeperioden og allerede i starten af december 2016 vurderer [psykolog 2] (bilag K), at forsikrede er klar til praktikstart. Alligevel starter forsikrede først i praktik i juni 2017. Det er PFA's vurdering, at denne senere start i praktik har medvirket til at forlænge forsikredes sygemelding.

Konklusion
PFA fastholder, at selskabet har været berettiget til at give afslag på udbetaling af invalidepension, da forsikrede ikke har løftet sin bevisbyrde for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1. marts 2016, hvor han havde lønophør. Subsidiært gøres gældende, at forsikrede er berettiget til udbetaling i en kortere periode fastsat af Nævnet."

Klageren har i mail af 7/5 2018 til nævnet bl.a. anført:

"
- Det er korrekt at fra [psykolog 2], har meldt ud at undertegnet er klar til virksomheds praktik, som da også allerede er opstartet d. 27-01-2017.
  Det fremgår af bilag O side 16 hvor undertegnet starter op på 6 timer som var en aftale mellem kommune undertegnet og egen læge. Derfor kan jeg ikke se at forløbet er trukket ud, men PFA har åbenbart ikke fået set ordentligt efter i bilagene.
- Der ud over mener jeg ikke at det er god skik at opfordre til at forlænge nogle forsikringer yderligere 6 måneder, da jeg jo var fuldt ud sygemeldt da forlængelsen af forsikringerne blev tegnet, og jeg oplyste at den eneste grund til at jeg ville forlænge var for at være sikker på at min sag kunne blive behandlet hos PFA.

Det har jeg så siden hen fået oplyst at når sagen allerede var anmeldt var dette ikke nødvendigt.

- I forhold til bevisbyrden kan jeg ikke se at jeg kunne have gjort det anderledes, der forelægger flere lægeerklæringer i blandt bilagene samt jeg har mødt op til alle opfølgningerne som jeg har været indkaldt igennem hele forløbet."

Selskabet har i brev af 22/5 2018 til nævnet fastholdt sin afgørelse.

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Et uddrag gengives i det følgende.

Af Specifik helbredsattest af 19/10 2016 fra klagerens læge fremgår bl.a.:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling
Patienten udviklede stressrelateret depressionslign. symptomer og angst. Initielt opstartet ved psykologi oktober 2015, men skiftede til anden psykolog i februar da han oplevede forværring med udvikling af angst. Dette forløb har han været ok tilfreds med – synes ikke det har haft den store effekt og oplevede at ved opstart i [antidepressiv medicin] også i februar at der fik han effekt. Pt har ikke kunnet få kontakt til psykolog de sidste 3 mdr.
Over sommeren oplever pt bedring., han har samtidig gået til samtale terapi hos faste læge og følges fortsat til faste tider. Endvidere fastholdes medicin indtil videre med plan om langsom udtrapning, dog ikke aktuelt endnu.

Pt beskriver bedring i form af:
Aftagende symptomer som indre uro, svedtendens, kan side mere stille om aften Bedre til at mærke sig selv og trække sig fra belastende situationer, så angstanfaldene er også færre, er blevet god til at se angstanfaldene komme og ikke tage det ligeså alvorligt som tidl.
– er rigtig glad for den tid han har haft og føler at han virkelig har kunne bruge den konstruktivt, er bekymret for at komme for hurtigt igang, vil rigtig gerne, men får stadig angstanfald ved tanken om det, synes dog det bliver mindre med tiden.

Aktuel medicin:
[Antidepressiv medicin] 15 mg til natten
…
C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose
Pt fremstår i god almen tilstand, virker lidt nervøs, men har neutralt stemningsleje, lidt affladet mimik, svarer relevant uden latenstid, virker samlet. Der er god formel og emotionel kontakt. ingen psykotiske sympt., …

Diagnose: Stress relateret angst

Prognose er god, idet pt's coping strategi er væsentlig forbedret, men han har fortsat tilbagefald og skønnes forsat skrøbelig.

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt social ydelses art og omfang)

Der formentes at gå mdr fortsat før pt er klar til arbejdsmarkedet, han kan selv mærke at han er ved at have brug for at komme ud, se andre og 'have noget at rive i', men han skønnes fortsat skrøbelig med tilbagefald og for at undgå recidiv, vurderes det at tage mdr., vi har i dag talt om at han sagtens kan kontakte kommunen før, hvis han føler sig klar.
Uanset anbefales at pt startes forsigtigt op, med øgning over mange uger, samt at han tilbydes arbejde, hvor han har mulighed for at trække sig, hvis han skulle få et mindre tilbagefald, da han oplever god effekt hvis han lige kan sunde sig og derefter gå ind i situationen igen."

Af et midtvejsnotat af 8/12 2016 fra coachingforløb hos [psykolog 2] fremgår bl.a.:

"**Status og udvikling**
Det gennemgående tema i nedenstående handler om grænsesætning. [Klageren] har for alvor mærket konsekvensen af fysisk og psykisk overbelastning i en længere periode, og der er behov for, at han nu arbejder med og over sig i at mærke efter kroppens signaler før han (eller andre) overskrider grænsen mellem tilpas udfordring og overbelastning. Det vurderes hensigtsmæssigt, at arbejde med grænsesætning, da formålet med forløbet er klargøring til praktik. Såfremt et praktikforløb skol forløbe som en bæredygtig proces mhp. tilbagevenden til arbejdsmarkedet er det afgørende, at [klageren] fremadrettet formår at reagere på sine behov og grænser, inden det er for sent. Evnen til at mærke og reagere hensigtsmæssigt på egne grænser er i øvrigt et helt konkret redskab til angsthåndtering og forebyggelse.

[Klageren] bliver sygemeldt med belastningsreaktion september 2015 efter en længere periode med tiltagende belastningssymptomer og ændrede arbejdsforhold. [Klageren] har været ansat som … ved [virksomhed], men da fabrikken skal lukke/flytte bliver [klageren] tilbudt at flytte med til kontoret i … eller blive opsagt pr. februar 2016. [Klageren] oplever det som et 'tilbud med en pistol i ryggen', men han føler ikke, at han kan sige ja til jobbet i … da det vil give for meget transporttid ifht. [klagerens] familieliv. [Klageren] bliver derfor på virksomheden, og han oplever et øget pres på medarbejderne for at levere opgaver videre, få projekter afsluttet mm. Der er meget travlt i virksomheden og medarbejderne har hele tiden i sigte, at de snart bliver opsagt. Det skaber en stemning, hvor de enkelte medarbejdere træffer forskellige valg – nogle siger meget klart fra i forhold til det øgede arbejdspres, de er jo alligevel opsagt. Andre knokler på, og her er [klageren] én af dem. [Klageren] oplever, at han i en periode befinder sig midt i orkanens øje og ser sig selv sige ja til arbejdsopgaver, mens hans kolleger siger fra. På et tidspunkt går [klageren] til lægen, fordi han oplever, at han får en brændende fornemmelse i benene om aftenen. Lægen finder ikke umiddelbart nogen forklaring. [Klageren] tager på arbejde igen og oplever så lammelser i armen – han tror, at han måske er ved at få en blodprop, så han tager hjem. Om mandagen tager han afsted igen, men bliver meget utilpas og må køre hjem af en kollega. Herefter bliver [klageren] fuldtidssygemeldt med belastningsreaktion, og han vender ikke tilbage til arbejdspladsen igen. Han er nu opsagt.

Adspurgt forklarer [klageren], at han nok har haft psykiske belastningssymptomer længe inden sin sygemelding. Han har svært ved at huske, hvor længe det har stået på, men han har oplevet søvnproblemer, humørforandringer, temperamentsfuldhed og energitab længe før han sygemelder sig. [Klagerens] omgivelser har oplevet ham som sur og utilnærmelig, hvilket han først for alvor erfarer, efter han er begyndt at få det bedre.
…
Anbefaling og udvikling
…

Det er undertegnedes vurdering, at [klageren] er klar til praktikopstart. Dette er drøftet med [klageren], som selv har svært ved at mærke, om han er klar, men som sætter sin lid til, at det er noget vi vurderer i fællesskab. Bilag 1 er udformet som hjælperedskab I forhold til at etablere de mest hensigtsmæssige rammer for praktikopstart for [klageren]. Det er indtrykket, at [klageren] er i en proces, hvor han forsøger at lære balancen mellem understimulering og overbelastning. Graden af [klagerens] belastningsreaktion taget i betragtning – samt det faktum at læringsprocessen er helt ny for [klageren], og han ikke tidligere har været nødt til at mærke og respektere egne grænser – vil det formentlig tage ham tid at genoptræne sin arbejdsevne. I optræningsperioden vil [klageren] være yderst sårbar overfor overbelastning, hvorfor genoptrapningsplanen bør være så blid som muligt. Såfremt det lykkes at etablere succesfuldt praktikforløb, skønnes der intet til hindring for, at [klageren] opnår fuld tilknytning til ordinært arbejdsmarked."

Af Lægeattest til Rehabiliteringsteam af 18/5 2017 fra klagerens læge fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold
…
Sygemeldt med stress. Tidspres skaber angst. Alt for meget eller mange mennesker at skulle forholde sig til på samme tid skaber angstsymptomer. Han er aktuelt ved godt mod og befinder sig godt ved det arbejde han udfører. Der er lagt en plan der langsomt øger det ugentlige timetal, hvilket er en tryghed at vide farten i.
Den antidepressive behandling er under nedtrapning og udtrapning. Er i en stabil fase.
…
2.3 Særlige hensyn
…
Sygemeldt med stress. Tidspres skaber angst. Alt for meget eller mange mennesker at skulle forholde sig til på samme tid skaber angstsymptomer. Langsom øgning af timetallet er nødvendigt."

Af kommunens journalnotat af 7/6 2017 om revalideringsberettigelse fremgår bl.a.:

"<u>Kan pgl. vende tilbage til sit hidtidige arbejde eller lign. arbejde:</u>
Det vurderes, at [klageren] ikke har mulighed for, at vende tilbage inden for hidtidige arbejdsområde som … eller … eller andet passende arbejde for nuværende, da der er skånehensyn for stressende arbejdsforhold, samt skånehensyn i forhold til arbejdstiden for nuværende – tilstanden er ikke stationær og der er fortsat mulighed for bedring over tid.
Det vurderes ikke, at skånehensynene kan tilgodeses i noget erhverv på nuværende tidspunkt. [Klageren] har ikke skånehensyn for alm. fysisk aktivitet. Der er tale om nedsat funktionsniveau på nuværende tidspunkt idet der er tale om en psykisk skrøbelighed.
Der foreligger LÆ265, hvor af det fremgår at der er skånehensyn overfor tidspres, da det skaber angst, samt at alt for meget eller mange mennesker at skulle forholde sig til på samme tid skaber angstsymptomer. Langsom øgning af timetallet er derfor nødvendigt. Egen læge oplyser også, at den antidepressive behandling er under nedtrapning og udtrapning.
Det vurderes således, at det for nuværende er den helbredsmæssige tilstand der står i vejen for udnyttelse af potentialet på arbejdsmarkedet.
Det kan således lægefagligt begrundes, at [klageren] har brug for støtte til tilbagevenden til arbejdsmarkedet, idet arbejdsevnen vurderes nedsat af helbredsmæssige psykiske årsager."

Af rehabiliteringsplanens forberedende del af 18/5 2017 fremgår bl.a.:

"[Klageren] er for nuværende i gang med virksomhedspraktik ved … som servicemedarbejder. Han startede med 6 timer om ugen, og er nu på 16 timer om ugen fordelt på 4 dage med fri om onsdagen."

Af klagerens revalideringsplan fremgår bl.a.:

"[Klageren] er pr. 19.06.2017 bevilliget en revalideringsmæssig indsats i form af virksomhedsrevalidering hos …
…
Periode:
19.06.2017 – 31.08.2018.

Optrapningsplan:
Juni 2017: 16 timer pr. uge.
Juli 2017: 18 timer pr. uge
August 2017: 18 timer pr. uge
September 2017: 20 timer pr. uge
Oktober 2017: 22 timer pr. uge
November 2017: 24 timer pr. uge
December 2017: 26 timer pr. uge
Januar 2018: 28 timer pr. uge
Februar 2018: 30 timer pr. uge
Marts 2018: 32 timer pr. uge
April 2018: 34 timer pr. uge
Maj 2018: 36 timer pr. uge
Juni 2018: 37 timer pr. uge
Juli 2018: 37 timer pr. uge
August 2018: 37 timer pr. uge
…
Aktiviteter på vej mod job
Jeg har pligt til at deltage i:
…

Type:	Virksomhedspraktik
Startdato:	Fredag den 27. jan. 2017
Slutdato:	Fredag den 23. juni 2017
Timer per uge:	6 timer
…	
Beskrivelse:	12 ugers virksomhedspraktik med henblik på afprøvning
…	
Mødetitel:	Opfølgningssamtale
Dato:	Torsdag den 18. maj 2017
…	
Indhold af mødet:	Planen er, at [klageren] fortsætter med genoptrænende virksomhedspraktik. Samtidig undersøges hvorvidt [klageren] er omfattet af målgruppen for revalidering."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne
6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring
PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen
6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad
6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse
Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne
Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

6.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne
Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn og den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud.

PFA Pension har dog ret til ikke at anvende den forsikredes faktiske indtjening, men derimod til at vurdere om den forsikredes evne til at skabe indtjening ved personligt arbejde, inklusive muligheden for eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, er nedsat med mindst 10 procent i forhold til den hidtidige dækningsgivende løn. Hvis PFA Pension foretager en sådan vurdering af den Økonomiske erhvervsevne, vurderes evnen til at skabe indtjening efter erhvervsevnetabet inden for ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere evnen til efter det helbredsmæssige erhvervsevnetab at skabe indtjening inden for det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for."

Nævnet udtaler:

Klageren, der er født i 1970'erne, har en håndværksmæssig uddannelse og arbejdede senere i et kontorjob, hvor han blev varslet opsigelse pr. 1/3 2016, fordi virksomheden flyttede. I lukningsfasen oplevede han et stigende arbejdspres og blev sygemeldt med stress den 29/9 2015.

Han var i psykologbehandling fra oktober 2015 til den 30/6 2016 og fik antidepressiv medicin fra februar 2016. Han var i et coachforløb hos psykolog via Jobcenteret i perioden 22/11 2016 – 3/1 2017 og har været i virksomhedspraktik fra den 27/1 2017, hvor han øgede arbejdstiden fra 6 til 16 timer om ugen, og i virksomhedsrevalidering fra den 19/6 2017, hvor han fra juni til og med september har øget sin arbejdstid fra 16 til 20 timer om ugen.

Klagerens krav er udbetaling af tab af erhvervsevne fra den 1/3 2016, hvor han havde lønophør, og til den 1/9 2017, hvor han ifølge optrapningsplanen arbejdede 18 timer om ugen. Han kræver endvidere, at indbetalinger for 3 måneder til forsikringsdækninger skal gå tilbage til hans pensionsopsparing pga. dårlig rådgivning angående forlængelse af hans forsikringsdækninger. Klageren har efter sin fratræden pr. 1/3 2016 og henstandsperioden ændret pensionsordningen til PFA Plus Privat med indbetalingspause fra 1/6 2016 – 1/12 2016.

Selskabet har afvist at yde dækning for helbredsbetingede ydelser med henvisning til, at klageren ikke har bevist et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Selskabet har afvist, at klageren er blevet fejlrådgivet, da han blev anbefalet at videreføre sine dækninger.

I Specifik helbredsattest af 19/10 2016 har klagerens læge anført: "Patienten udviklede stressrelateret depressionslign. symptomer og angst. Initielt opstartet ved psykologi oktober 2015, men skiftede til anden psykolog i februar da han oplevede forværring med udvikling af angst. Dette forløb har han været ok tilfreds med – synes ikke det har haft den store effekt og oplevede at ved opstart i [antidepressiv medicin] også i februar at der fik han effekt. Pt har ikke kunnet få kontakt til psykolog de sidste 3 mdr. Over sommeren oplever pt bedring, han har samtidig gået til samtale terapi hos faste læge og følges fortsat til faste tider. Endvidere fastholdes medicin indtil videre med plan om langsom udtrapning, dog ikke aktuelt endnu. Pt beskriver bedring i form af: Aftagende symptomer som indre uro, svedtendens, kan sidder mere stille om aften. Bedre til at mærke sig selv og trække sig fra belastende situationer, så angstanfaldene er også færre, er blevet god til at se angstanfaldene komme og ikke tage det ligeså alvorligt som tidl … er bekymret for at komme for hurtigt i gang, vil rigtig gerne, men får stadig angstanfald ved tanken om det, synes dog det bliver mindre med tiden … Diagnose: Stress relateret angst.

Prognose er god, idet pt's coping strategi er væsentlig forbedret, men han har fortsat tilbagefald og skønnes fortsat skrøbelig. Der forventes at gå mdr før pt er klar til arbejdsmarkedet, han kan selv mærke at han er ved at have brug for at komme ud, se andre og 'have noget at rive i' … vi har i dag talt om han sagtens kan kontakte kommunen før, hvis han føler sig klar. Uanset anbefales at pt startes forsigtigt op, med øgning over mange uger, samt at han tilbydes arbejde, hvor han har mulighed for at trække sig, hvis han skulle få et mindre tilbagefald, da han oplever god effekt hvis han lige kan sunde sig og derefter gå ind i situationen igen".

Af et midtvejsnotat af 8/12 2016 fra coachingforløb hos [psykolog 2] fremgår: "Det er undertegnedes vurdering, at [klageren] er klar til praktikopstart. Dette er drøftet med [klageren], som selv har svært ved at mærke, om han er klar, men som sætter sin lid til, at det er noget vi vurderer i fællesskab … Graden af [klagerens] belastningsreaktion taget i betragtning – samt det faktum at læringsprocessen er helt ny for [klageren], og han ikke tidligere har været nødt til at mærke og respektere egne grænser – vil det formentlig tage ham tid at genoptræne sin arbejdsevne. I optræningsperioden vil [klageren] være yderst sårbar overfor overbelastning, hvorfor genoptrapningsplanen bør være så blid som muligt. Såfremt det lykkes at etablere et succesfuldt praktikforløb, skønnes der intet til hindring for, at [klageren] opnår fuld tilknytning til ordinært arbejdsmarked".

I Lægeattest til Rehabiliteringsteam af 18/5 2017 har klagerens læge bl.a. anført: "Sygemeldt med stress. Tidspres skaber angst. Alt for meget eller mange mennesker at skulle forholde sig til på samme tid skaber angstsymptomer. Han er aktuelt ved godt mod og befinder sig godt ved det arbejde han udfører. Der er lagt en plan der langsomt øger det ugentlige timetal, hvilket er en tryghed at vide farten i. Den antidepressive behandling er under nedtrapning og udtrapning. Er i en stabil fase".

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen, at klageren har bevist, at hans erhvervsevne på grund af stressrelaterede symptomer og angst midlertidigt var nedsat i dækningsberettigende grad fra hans lønophør den 1/3 2016 og til den 1/9 2017, efter hvilket tidspunkt kom op på en arbejdstid på 20 timer om ugen i virksomhedsrevalideringen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på oplysningerne om en konkret udløsende faktor i form af et stort arbejdspres i forbindelse med lukningen af klagerens arbejdsplads, at han trods psykologsamtaler oplevede forværring med udvikling af angst, og at han var skiftet til en anden psykolog og påbegyndt behandling med antidepressiv medicin i februar 2016. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det af den specifikke helbredsattest af 19/10 2016 fremgår, at klagerens coping strategi var væsentligt forbedret, men at han fortsat havde tilbagefald og skønnedes fortsat skrøbelig, og at det ikke var aktuelt at begynde udtrapning af den antidepressive medicin. Nævnet har også lagt vægt på, at der både klagerens læge og en psykolog anbefalede en forsigtig tilbagevenden til arbejdsmarkedet, og at klageren har fulgt revalideringsplanen og i perioden 27/1 2017 til 1/9 2016 gradvist har øget sin arbejdstid.

Nævnet finder herefter, at selskabet skal genoptage sagsbehandlingen og udbetale helbredsbetingede ydelser i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne.

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at han er blevet fejlrådgivet om fortsættelse af forsikringsdækningerne privat efter sin afskedigelse. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet ikke havde modtaget klagerens ansøgning om udbetaling for tab af erhvervsevne på dette tidspunkt og ikke havde mulighed for at tage stilling til, om hans erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad inden ophør af pensionsordningen gennem hans arbejdsgiver. Nævnet bemærker, at dækningskriteriet ikke er tidspunktet for klagerens sygemelding, men det tidspunktet, hvor der foreligger en dækningsberettigende nedsættelse af erhvervsevnen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klagerens erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettigende grad i perioden fra 1/3 2016 til 1/9 2017 og skal yde dækning i overens-

stemmelse med forsikringsbetingelserne. Forfaldne beløb skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klageren får i øvrigt ikke medhold.

Klagegebyret tilbagebetales.

Marianne Højgaard Pedersen
formand